

е икономическото положение на нашата страна и какви грѣба да бждатъ нашитѣ отношения съ тия три голѣми държави: Англия, Франция и Турция на които продаваме три четвърти отъ нашия износъ. Като преглеждами и правимъ сравнение между вноса и износа въ Австрия, Англия, Франция и Турция, ний неволно се запитваме: имали нѣщо общо зависимостъта на търговията на България, въ каквато се намира нашата съседка Сърбия? Може ли да имаме и ний единъ день тия неприятности, както Сърбия, да ни се повръщатъ цѣли вагони храни, защото не се съгласяваме напълно по исканитѣ отстъпки на една кояда е отъ горнитѣ държави? защото когато една държава испадне въ такава икономическа и търговска зависимостъ въ каквото се намира Сърбия, която често заплашватъ съ погибелъ, то по-добрѣ да не съществува като отдѣлна държавна единица, и по-добрѣ е, ако не може да се отрве отъ икономическото сиробство, да сеслѣе въ една по-голѣма държава, подъ закрилата и въ широкитѣ граници на която ще може безъ всѣкакви пречки да разнася продуктитѣ си. И сега когато пишемъ тези си редове ¹⁾ поради едни малки недоразумѣния и спорове, Австро-Унгария вече наказва своитѣ малки съсѣди сѣрбитѣ, като имъ повръща цѣли вагони съ свини и не ги допуца за проданъ въ територията си. Представете си вече каква е сѣрбската държавна независимостъ подиръ тѣзи плѣсница на силния съсѣдъ и има ли смисълъ и практическа важностъ съществуването ѝ, като отдѣлна държавна единица на Балканския полуостровъ. Ний Балканскитѣ народи сме много чувствителни когато заговоримъ за национални и държавни идеали и въ тѣзи си чувствителностъ се забравяме. Ний не се вираме въ себе си, не изучаваме силитѣ и срѣдствата си, и много пѣти нѣмаме скромностъта като малки народи, а влизаме да работимъ въ една сфера, за която нашия организъмъ не е устроенъ, и въ която ний линеемъ, отслабваме, ставаме по-дребни и по-неспособни да запазимъ интереситѣ си. Не еднажъ много отъ балканскитѣ народи въ увлечението и забравянието си сж отивали да се бъркатъ въ разрѣшението на спорове, кждето никакви интереси не сж ги тласкали; и съ това искусственно

1) 24 Ноемвр. 94 г.